

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

נוער תל"ם

מס' נקודות על לימוד שיר/ מנגינה/ תפילה

1. גם בלימוד שיר: חייבת להיות סביבה מתאימה: **שקט** - אם אין שקט חייבים לדאוג שיהיה שקט, ולהיעזר במדריכים האחרים), **שעה נוחה במהלך היום**, **מקום**, לשים לב שכל **הקהל יכול לראות את מוביל השירה**, **מזג אוויר**, **מצב רוח** של המשתתפים/ **עייפות/לו"ז** לאחר מכן, כמו כן-לבדוק האם בסביבה שנבחרה כל **הקהל יוכל לשמוע את המוביל המוזיקלי**.
2. כאשר מלמדים שיר, כדאי לציין מי כתב את השיר, מי הלחין, מה המקור ממנו השיר לקוח.
3. לפני לימוד שיר: חשוב לבדוק האם השיר מתאים לקהל היעד? האם המנגינה מסובכת מדי?
4. מומלץ לראות האם השיר התחבב, נניח, על חברי השכב"ג, לפני שמלמדים אותו לחניכים
5. שיטה קלה לבדוק אם שיר קליט, לאחר שהוא נלמד: אם יש איזו מנגינה חדשה שלא מפסיקים לשיר, ונדבקו אליה: סימן שהיא מנגינה טובה, וקליטה: וכדאי ללמד אותה..
6. לימוד שיר ומנגינה חדשה אורכים זמן! ודאו שיש מספיק זמן מתוכנן ללימוד השיר!
7. אי אפשר ללמד יותר מ 2-3 מנגינות חדשות בבת אחת. הזכרון של החניכים קצר...
8. דעו היטב את המנגינה והמלים של השיר אותו אתם הולכים ללמד.
9. עדיף ללמד שיר לא בזמן מעמד- כדי שהרצף של המעמד לא ייקטע..
10. מומלץ לקשר שיר עם תנועות גוף מצחיקות או מחיאות כפיים ייחודיות (דוגמא: מי לא מתלהב ורוקד כאשר שרים "שירו..שירו..הללו.. שירו שיר חדש...")
11. שימוש בגימיקים: מומלץ להשתמש בחלוקה לקולות, או קנון .. כדי להפוך את השיר ליותר אטרקטיבי
21. לפני לימוד מנגינה, רצוי לעבור עם הקהל רק על המלים של השיר.
31. לפני הלימוד- ניתן גם לנגן את כל השיר מהתחלה עד הסוף ואז ללמד אותו: אבל קחו בחשבון שתאלצו לשיר לבדכם למשך כל השיר...
41. בלימוד שיר חדש: תמצאו את עצמכם עומדים לבד, ושרים בקול רם לעיני 5 או 20 או אולי 100 חניכים וצופים: אל תילחצו! עם הזמן הבטחון העצמי לשיר לבד מול קהל ישתפר! (אם זו פעם ראשונה מול קהל בלימוד שיר: למדו את הקהל משהו יחסית פשוט, בו אתם מרגישים בטוחים!)
51. Call and response: שירה ותשובה מהקהל: התחילו בלימוד של השורה הראשונה מתוך השיר – ולאחר מכן בקשו מהקהל לחזור אחריכם. וככה התקדמו בהמשך השיר – שורה אתם ואח"כ הקהל חוזר על אותה שורה.
61. שרים שורה והקהל שר בחזרה את המנגינה: שימו לב לא לשיר חזק מדי כאשר הקהל שר בחזרה, ותאפשרו לקהל להוביל את המנגינה ולא להיות מובל על ידכם...
71. רצוי להסביר מה משמעות המלים או משמעות השיר כולו לפני הלימוד, כדי ליצור הבנה של השיר.
81. קשה מאד ללמד מלים חדשות בלי לראות אותן מול העיניים: הדפיסו את המלים וחלקו אותם בזמן לימוד השיר / או הכינו כרזה ענקית עם המלים של השיר...
91. אפשר להשתמש בתנועות גוף ע"מ לסמן תו"כ לימוד השיר האם יש עלייה או ירידה במנגינת השיר: שימו את היד ישר במקביל לרצפה, בגובה העיניים (נקודת מוצא להתחלת השיר) והרימו או הורידו אותה בהתאם לעלייה בטון או ירידה....

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

נוער תל"ם

02. אם השיר קצר מאוד, פשוט שירו אותו מספר פעמים והקהל יקלוט ויצטרף אליכם...
12. השתמשו בתנועות ידיים כדי לנצח ולסמן מתי יש שינויים בשיר, או מתי נכנסים לפזמון, לבית....
22. עוד דרך יעילה: למדו שורה- ובקשו מהקהל לחזור על השורה בלב- אף אחד לא שר בקול, (ככה כל אחד שר לעצמו והשיר מחלחל לראש...) ומיד לאחר מכן שירו ביחד בקול רם.
32. השתמשו במלים מנחות לפני התחלת השיר או לפני פזמון או בין מעברים בשיר "מוכנים ו-".
"ופזמון..." "1,2,3,4..."

דרכים להטמעת שיר/מנגינה

1. חזרו על שיר חדש בכל מיני הזדמנויות: תכננו מראש מה השיר אותו אתם רוצים ללמד ותכננו מתי מלמדים ומתי שרים אותו שוב במשך מספר ימים (לדוגמא פעמיים בשבוע במעמד שחרית, ובנוסף בקבלת שבת..)
2. כמה שיותר לחשוף את החניכים למנגינה: אם יש גרסה מוקלטת, מומלץ לנגן אותה מספר פעמים במערכת ההגברה, גם באמצע היום, בזמן נסיעה באוטובוס, ובלי שום קשר לתפילה או מעמד.
3. שימוש בהופעות הגדולות מול כל המחנה להכנסת מנגינות חדשות: מומלץ להופיע עם השיר בפני כל המחנה (מופע פתיחה, מופע סיום, ערב רוק יהודי, לדוגמא..)
4. חשוב לדאוג שגם מדריכים אחרים מטמיעים את השיר החדש או המנגינה החדשה במעמדים שהם מובילים (אם נניח, יש מנגינה חדשה של "מה טוב", לבקש מהמדריכים שמנחים מעמד עם הקבוצה שלהם, לשיר את "מה טוב" דווקא במנגינה החדשה...)
5. לא להתייאש בהטמעת מנגינה חדשה: צריך לתת צ'אנס למנגינה חדשה: בייחוד בנוער תל"ם, כאשר מכניסים משהו חדש, בד"כ עובר זמן עד שמתרגלים אליו ומקבלים אותו (לדוגמא: חניכים שאוהבים את המנגינה הישנה והטובה, או מדריך שמפגין "אנטי" על מנגינה חדשה שרק נלמדה ולא נקלטה עדיין: "מה זה המנגינה המטופשת הזאת?!").
6. חשוב לתכנן מראש אילו מנגינות רוצים ללמד במהלך הטיול/פעולה/מחנה וכדאי ללמד את חברי השכב"ג את השיר, כדי שהם יכירו את השיר וישתתפו בלימודו. (אפשר בטיולי בהכנה, במפגש מקדים ללימוד השיר, בשבוע הכנה לחווי"ה...)
7. אם יש הקלטה של השיר: השמיעו את המנגינה החדשה גם בזמן בו החניכים רגועים או עסוקים בכלל במשהו אחר (לדוגמא נמצאים בחוג, או בבריכה)
8. רצוי ללמד מנגינה חדשה בתחילת מפגש/תפילה/מעמד ולחזור עליה לקראת סוף המפגש. ככה החניכים יזכרו את המנגינה..